

Press och information

Europeiska unionens domstol
PRESSMEDDELANDE nr 155/19
Luxemburg, den 12 december 2019

Dom i mål C-435/18
Otis m.fl./ Land Oberösterreich m.fl.

Rättssubjekt som inte agerar som leverantör eller köpare på den marknad som berörs av en kartell kan begära ersättning för den skada som kartellen orsakat

I den dom som meddelades idag gjorde domstolen viktiga preciseringar av förhållandet mellan de unionsrättsliga bestämmelserna och nationella bestämmelser rörande möjligheten att väcka talan om ersättning för skada som orsakats av en kartell. Domstolen slog fast att artikel 101 FEUF ska tolkas så, att ett offentligt organ som har beviljat stimulanslån till köpare av produkter som omfattas av kartellen, kan väcka talan om ersättning för den skada som kartellen orsakat.

Målet vid Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike) rörde en skadeståndstalan som väckts av bland annat Land Oberösterreich (nedan kallad käranden) mot fem företag verksamma på marknaden för installation och underhåll av hissar och rulltrappor, vars deltagande i konkurrensbegränsande beteenden inom ramen för en kartell hade fastställts i ett tidigare skede. Käranden hade inte lidit någon skada i egenskap av köpare av de produkter som berördes av kartellen. Däremot hade kartellen orsakat ökade byggkostnader och detta hade i sin tur lett till att käranden hade beviljat stöd, i form av stimulanslån för finansiering av byggprojekt som påverkades av kartellen, som var större än vad som skulle ha varit fallet utan kartellen. Käranden berövades därmed möjligheten att använda denna mellanskillnad för andra mer lönsamma syften. Enligt Oberster Gerichtshof gäller enligt nationell rätt att ren förmögenhetsskada är ersättningsgill endast om den överträdde regeln hade till syfte att förhindra skadans uppkomst, vilket skulle kunna innebära att skada som lidits av rättssubjekt som varken agerar som leverantör eller som köpare på den marknad som berörs av kartellen inte är ersättningsgill.

Oberster Gerichtshof önskade få klarhet i huruvida en sådan begränsning är förenlig med artikel 101 FEUF. Domstolen erinrade inledningsvis om att artikel 101.1 FEUF har direkt effekt i förhållandet mellan enskilda och bland annat ger var och en som har lidit en skada som orsakats av ett avtal eller ett beteende som kan begränsa eller snedvräta konkurrensen rätt att begära ersättning om det föreligger ett orsakssamband mellan skadan och överträdelsen av konkurrensreglerna. Domstolen angav även att de nationella reglerna om villkoren för att utöva rätten att begära skadestånd inte får undergräva en effektiv tillämpning av artikel 101 FEUF.

Domstolen fann att ett effektivt skydd mot skadliga följder av en överträdelse av konkurrensrätten allvarligt skulle äventyras om möjligheten att begära ersättning för den skada som vållats genom en kartell endast gällde leverantörer och köpare på den marknad som berörs av kartellen. I det nationella målet skulle den begränsning som föreskrivs i nationell rätt vad gäller ersättningsgill skada just kunna medföra att den skada som käranden påstår sig ha lidit inte kan ersättas, eftersom käranden inte är leverantör eller köpare på den marknad som berörs av kartellen. Domstolen angav i detta avseende att det inte krävs att den skada som det berörda rättssubjektet har lidit har ett specifikt samband med det skyddssyfte som eftersträvas med artikel 101 FEUF, eftersom deltagarna i en kartell annars inte skulle bli skyldiga att ersätta all skada som de har kunnat orsaka.

Domstolen slog fast att artikel 101 FEUF innebär att var och en som inte agerar som leverantör eller köpare på den marknad som berörs av en kartell, men som har beviljat stöd i form av stimulanslån till köpare av produkter som erbjuds på denna marknad, kan begära ersättning för

den skada som vederbörande har lidit på grund av att stödet varit större än vad som skulle ha varit fallet utan kartellen, vilket medfört att det aktuella rättssubjektet inte har kunnat använda denna mellanskillnad för andra mer lönsamma syften. Slutligen angav domstolen att det ankom på den nationella domstolen att avgöra om kändan hade eller inte hade möjlighet att genomföra mer lönsamma placeringar och om kändan hade visat att det förelåg ett orsakssamband mellan denna skada och den aktuella kartellen.

PÅPEKAND: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127